

Sikeres magyar-bosnyák kutatói együttműködés

Eredményesen zárult a 2021-1.2.4-TÉT-2021-00047 számú, Pramenka juhajták hőstressz hatás vizsgálata DNS és RNS alapú módszerekkel című projekt, melynek keretében az Agrár Genomikai és Biotechnológiai Központ kutatói bosznia-hercegovinai kollégáikkal közösen valósítottak meg mobilitási és kutatási programokat.

A Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal 2021-ben hirdette meg azt a Kétoldalú Tudományos és Technológiai együttműködést, röviden TÉT-et, melynek célja új nemzetközi együttműködési projektek elindítása volt magyar kutatók részvételével, illetve a már létező együttműködések elmélyítése a kutatói mobilitás és szakembercsere támogatásával. Ezek a támogatások nagyon nagy segítséget jelentenek a hazai kutatói közösségnek, hiszen eredményes kutatómunkát csak széleskörű nemzetközi összefogással, az erőforrások és a tudás megosztásával lehet végezni. Magyarország és Bosznia-Hercegovina két önálló, de szomszédos és számos tekintetben szorosan összekapcsolt földrajzi régiót, a Kárpát-medencét és a Balkánt képviseli. A projekt a kapcsolódási pontokra építve, egymás erőforrásait kiegészítve igyekezett jó példát mutatni a kutatási infrastruktúrák és kapacitások megosztására és hatékony kihasználására, különös hangsúlyt fektetve a fiatal kutatók kommunikációs készségének és kapcsolatrendszerének fejlesztésére. Mind a két ország kiemelkedő biodiverzitással rendelkezik, ám ez a klímaváltozás hatásaival szemben sérülékeny. Ezért a géntartalékok védelme és a megváltozó klimatikus viszonyokhoz való alkalmazkodás a legfontosabb kutatási kérdések közé tartoznak. Ezért az együttműködésnek a genetikai sokféleség, valamint a hőstresszhez való alkalmazkodás kutatása adta a magvát – mutatta be az elnyert pályázat hátterét Prof. Dr. Kusza Szilvia egyetemi tanár, a projekt szakmai vezetője.

Ebben a pályázatban a mobilitáson és a kapcsolattartáson volt a hangsúly, ami lendületet adott a már folyó és a jövőbeli közös kutatási munkának is. Első látogatásunkkor a Szarajevói Egyetem Állatorvostudományi Karának nemrégiben megválasztott dékánja fogadott minket, aki az Élelmiszerbiztonsági Intézetet és a hozzá tartozó akkreditált labort is vezeti. A kinntartózkodás ideje alatt több kutatócsoportot, illetve kutatólabort is felkerestünk. Ezek közé tartozott a kar Élettani Intézetének laborja, illetve az 1988-ban alapított, majd nemrég az egyetemhez csatolt Géntechnológiai és Biotechnológiai Intézet, ahol növény, állat és humán vonalon is folynak kutatások olyan kutatókkal, akik közül többen külföldön szereztek meg PhD fokozatukat és ezután tértek haza, hogy otthon

kamatoztassák megszerzett tudásukat, kapcsolatrendszerüket, ami egyre nagyobb jelentőséggel bír a tudományos életben is – folytatta beszámolóját Kusza Szilvia.

Ellátogattunk a Kar állatbetegségekkel, járványokkal és vadon élő állatokkal foglalkozó intézetébe is, ahol a házi galamb fajon folyó vizsgálatok különösen érdekesek voltak számomra, mivel ez a faj jelenti egyik fő kutatási területemet. De több olyan kutatásuk is van az intézetben dolgozó kollégáknak, amik szorosan kapcsolódnak a mieinkhez, így más területeken is sikerült együttműködésekről megállapodtunk – mondta dr. Bagi Zoltán, tudományos főmunkatárs, a projekt részvevője, aki szintén részt vett a tanulmányúton.

A projekt lehetőséget teremtett kutatócsoportom két PhD hallgatója, Nelly Kichamu és Putri Kusuma Astuti számára részt venni a "3rd Congress of Geneticists in B&H with International Participation" című konferencián, illetve személyes kapcsolatépítésre, valamint a projekthez kapcsolódó adatelemzési és értékelési feladatokban tapasztalatcserére is a bosnyák kollegákkal – ecsetelte a pályázat hasznosulását Kusza Szilvia.

A hasonló nemzetközi kutatási, kapcsolattartási, illetve kutatói mobilitást segítő pályázatok rendkívül meghatározóak tudnak lenni egy-egy kutató, vagy kutatócsoport életében, hiszen olyan ismeretségekhez és lehetőségekhez tudják segíteni a kutatót, ami évekre meghatározó lehet tudományos munkája szempontjából. Ráadásul eredményeinek nemzetközi terjesztésében is nagy segítséget jelentenek. Örömkre szolgált, hogy a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal támogatásra érdemesnek találta a projektünket, aminek hozadékait még hosszú ideig kamatoztatni fogjuk munkánk során – zárta gondolatait Dr. Kusza Szilvia.

A projekt megvalósításáról egy összefoglaló videó jelentés is készült, mely a következő linken tekinthető meg: <https://youtu.be/yLqyAWtVUhM>

